

Statistik om stroke 2023

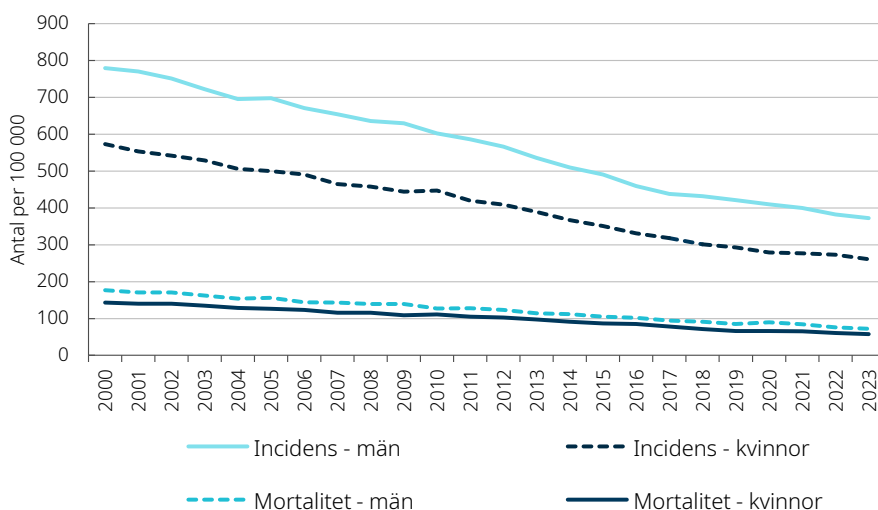
Under 2023 inträffade omkring 26 400 strokefall, fördelade på cirka 24 800 personer, vilket var ungefär 300 personer färre än året innan. Antalet avlidna till följd av stroke minskade också med cirka 160 jämfört med 2022. Under 2000-talet har både antalet personer som drabbats av stroke och som avlidit med stroke halverats, när hänsyn tas till befolkningsökningen och förändringar i åldersstrukturen.

Insjuknande och dödlighet minskar

Statistiken över stroke omfattar både cerebral infarkt och hjärnblödning. Under 2023 inträffade nästan 26 400 strokefall, fördelade på cirka 24 800 personer, vilket var omkring 300 färre än under 2022. Sett över hela 2000-talet har både incidensen, det vill säga antalet strokefall per 100 000 invånare, och mortaliteten, antalet döda per 100 000 invånare, minskat stadigt. Figur 1 visar utvecklingen för kvinnor och män mellan åren 2000 och 2023. Siffrorna är åldersstandardiserade, vilket innebär att de är justerade för förändringar i befolkningens åldersstruktur mellan olika år. Både incidensen och mortaliteten har halverats sedan år 2000. Minskningen är ungefär lika stor bland män och kvinnor.

Figur 1. Antal fall och dödlighet i stroke per 100 000 invånare, 20 år och äldre, efter kön och år, 2000–2023

Åldersstandardiserade siffror

Källa: Patientregistret och dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

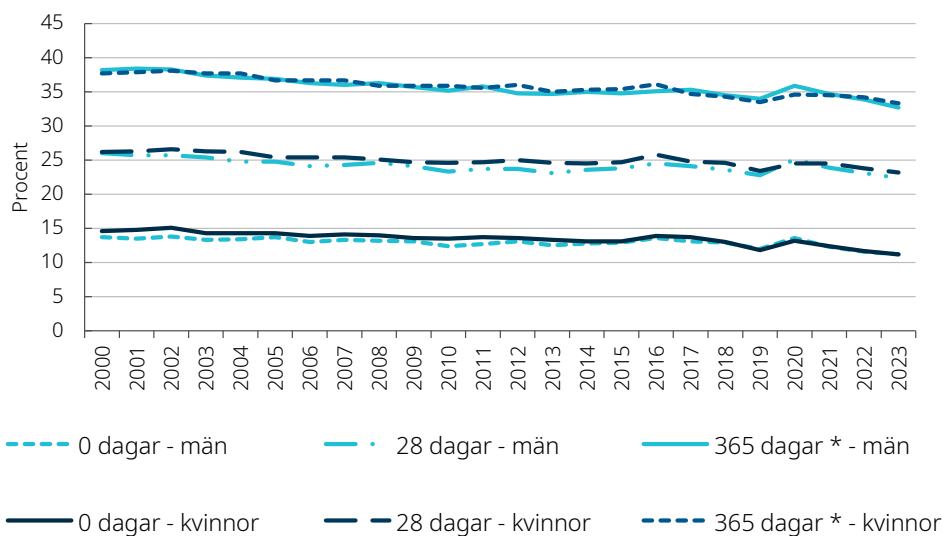
Antalet personer som avled med stroke som dödsorsak minskade med omkring 160, till cirka 5 500 avlidna under 2023. Denna statistik inkluderar dödsfall där stroke anges som antingen underliggande eller övrig dödsorsak¹ på dödsorsaksintyget.

Var fjärde person med stroke dör inom 28 dagar

Letalitet beskriver andelen av inträffade strokefall där personen avlider, oavsett dödsorsak, inom en viss tidsperiod. Andelarna för de olika letalitetsmåtten har varit relativt stabila under de senaste decennierna, men en svag minskning kan observeras över tid. Figur 2 visar utvecklingen av letaliteten mellan åren 2000 och 2023, med avseende på andelen dödsfall samma dag, inom 28 dagar respektive 365 dagar efter en stroke. Siffrorna är åldersstandardiserade och uppdelade efter kön.

Figur 2. Andel döda inom 0, 28 och 365* dagar av samtliga fall av stroke, 20 år och äldre, 2000–2023

Åldersstandardiserade siffror

*Preliminära uppgifter för 2023

Källa: Patientregistret och dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

Av de strokefall som inträffade 2023 avled cirka 11 procent av personerna samma dag, omkring 23 procent inom 28 dagar och 33 procent inom 365 dagar. Letaliteten ökade något under 2020, men därefter har en liten minskning skett.

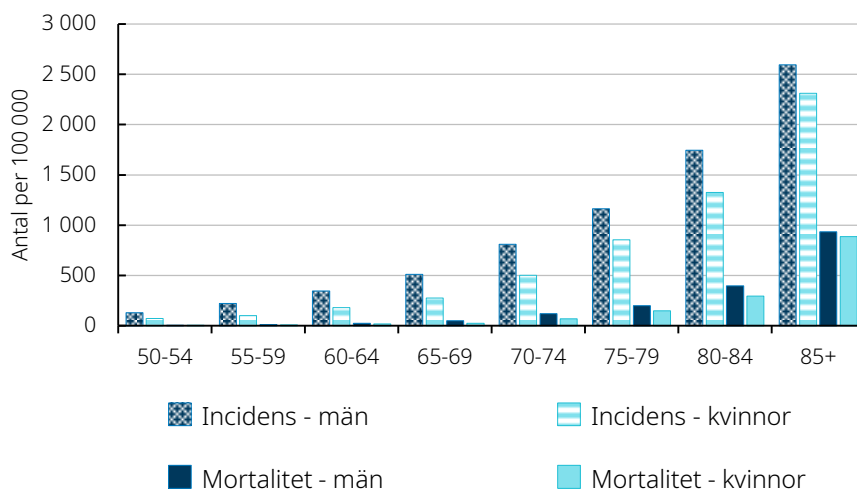
¹ Underliggande dödsorsak är den sjukdom eller skadeorsak som inledde den kedja av sjukdomshändelser som ledde till döden, eller de omständigheter vid en olycka eller våldshandling som framkallade den dödliga skadan. På dödsorsaksintyget anges förutom underliggande dödsorsak ofta andra dödsorsaker, såsom komplikationer till följd av den underliggande dödsorsaken samt bidragande dödsorsaker.

Skillnaden i letalitet mellan män och kvinnor är marginell. Liksom dödligheten ökar även letaliteten med åldern. Bland personer som var 85 år eller äldre och drabbades av stroke under 2023, avled cirka 22 procent samma dag och omkring 40 procent inom 28 dagar.

Stroke vanligast bland äldre

Figur 3 visar incidens och mortalitet under 2023 för olika åldersgrupper, uppdelat efter kön. Stroke förekommer i alla åldrar, men är betydligt vanligare bland äldre än yngre. Både antalet strokefall och antalet avlidna per 100 000 invånare ökar markant med stigande ålder.

Figur 3. Antal fall och dödlighet i stroke per 100 000 invånare efter kön och ålder, 2023

Källa: Patientregistret och dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

Knappt fyra procent av de strokefall som inträffade under 2023 drabbade personer yngre än 50 år, vilket motsvarar drygt 1 000 personer. Endast en procent av alla som avled med stroke var yngre än 50 år, motsvarande cirka 60 personer. Tre av fyra personer som drabbades av stroke 2023 var 70 år eller äldre, och av de som avled till följd av stroke var nio av tio 70 år eller äldre.

Män oftare drabbade

Med hänsyn till könsskillnader i åldersstrukturen har det under de senaste fem åren i genomsnitt inträffat 43 procent fler strokefall per 100 000 invånare bland män jämfört med kvinnor. Skillnaden mellan könen är något mindre när det gäller dödlighet, justerat för åldersstrukturen har i genomsnitt 28 procent fler män än kvinnor avlidit under de senaste fem åren. I absoluta tal dog något färre

män än kvinnor med stroke under 2023, vilket även har varit fallet tidigare år, med undantag för 2020 då ungefär lika många män som kvinnor avled. Att fler kvinnor dör till följd av stroke beror på att äldre drabbas i betydligt högre utsträckning än yngre, och att andelen kvinnor är högre i den äldre delen av befolkningen.

Vad baseras statistiken på?

I strokestatistiken används inskrivningsdatum för slutenvården i patientregistret för att skatta incidensdatum. I de fall som patienten avled utan att ha blivit sjukhusvårdad skattas incidensdatum utifrån dödsdatumet i dödsorsaksregistret. Alla händelser från och med dag 0 till och med dag 27 tillhör samma incidenta fall.

Strokesjukdomar i statistiken enligt ICD-10

- Hjärnblödning (I61)
- Cerebral infarkt (I63)
- Akut cerebrovaskulär sjukdom ej specificerad som blödning eller infarkt (I64)

Områdestyp och regionala statistikområden

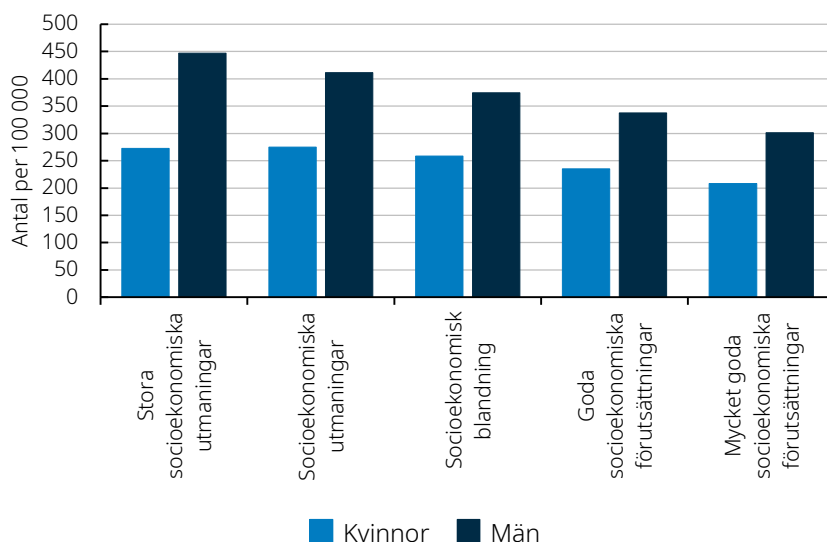
Områdestyp är ett mått för socioekonomiska förutsättningar. Måttet bygger på ett index som innehåller andel personer med låg ekonomisk standard, andel personer med förgymnasial utbildning och andelen med ekonomiskt bistånd och/eller långtidsarbetslösa. Totalt finns det fem områdestyper som sträcker sig från områden med mycket stora socioekonomiska utmaningar (1) till områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar (5). Områdena är kategoriserade utifrån regionala statistikområden, RegSo. RegSo delar in Sverige i 3 363 områden som följer läns- och kommungränserna och dessa uppgifter uppdateras årligen med utgångspunkt i befolkningen per den 31 december.

Högre incidens av stroke i områden med stora socioekonomiska utmaningar

Figur 4 visar incidensen av stroke under 2023 för personer som bor i olika områden, uppdelat efter kön. Män drabbas i högre utsträckning än kvinnor i samtliga områdestyper. I områden med stora socioekonomiska utmaningar är skillnaden särskilt tydlig, där män har en betydligt högre förekomst av stroke än kvinnor. Även i områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar kvarstår denna könsskillnad, med fler stroke-fall bland män än bland kvinnor.

Figur 4. Antal fall per 100 000 invånare i stroke efter områdestyp och kön, 2023

Åldersstandardiserade siffror

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen, Statistikmyndigheten SCB

Mellan 2014 och 2023 har antalet strokefall minskat med cirka 21–29 procent i alla områdestyper. Trots detta kvarstår skillnader, där antalet strokefall fortsatt är högre i socioekonomiskt utsatta områden, även om dessa områden har haft en minskning på 25 procent – en större minskning än i områden med bättre socioekonomiska förutsättningar. Dessa skillnader kan kopplas till variationer i livsvillkor och levnadsvanor samt tillgång till hälso- och sjukvård.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj Tillhörande dokument och bilagor): www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/alla-statistikammen/stroke/

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen: www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen

Kontakt:

Malin Johansson, statistikfrågor

Telefon: 075-247 30 00

E-post: patientregistret@socialstyrelsen.se

Anastasia Simi, sakfrågor

Telefon: 075-247 41 49

E-post: anastasia.simi@socialstyrelsen.se